

teljskih pripravnikov, ker so širili socijalistične spise. Neizmerno razsaja v Galiskem legar, pa tudi vratna vnetica; po nekod so pomrli vsi otroci. Generalna komanda v Brnu bo razpuščena in dunajskej pridjana. Šolstvu na Štajerskem v podporo so cesar lani razdelili 6550 fl. Koroška in Tirolska trpela je pretečene dni veliko po strašnih snegovih plazih, ki so več hiš z ljudmi in živino vred uničili. V Trstu so več labonov zaprli, ki so ljudi proti našemu cesarju ščuvali. Na Hrvaškem med ljudstvom silno vre, ker je močno razkačeno vsled hudega iztirjevanja silnih dač. V Zagrebu na vsučilišču študira več Bolgarov; ti so napravili prelepo veselico na čast bolgarskej skupščini, ki je v Trnovi začela zborovati.

Vnanje države. V Kijevem na Ruskem so policaji zasledili tajno tiskarno socijalistov. Ko so se nje polastiti hoteli, prišlo je do krvave praske, v kateri je 14 socijalistov ostalo mrtvih in ranjenih. Cloveška kuga se do sedaj še nikder ni pokazala zunaj Astrahanske gubernije, ki je s gostim kordonom obkoljena. Bolgarska skupščina bo najprej načrt nove ustave, ki je prav opazno sestavljen, sprejela, izvolila kneza in potem bodo volitve razpisane po novi ustavi. Za združenje z Rumelijo se je potegnila v posebnem pismu do evropskih velevlad. Pred Turki, ki za Rusi prodirajo proti Adrijanopelnu, bežijo Bolgari, 60.000 jih je vdrlo v mesto in ga hočejo neki prej sožgati, nege Turkom prepustiti. V Mitrovico, Novi-pazar in proti bosenskej meji kupiči sultan vedno več vojske, okoli 40.000 mož. Turčija išče denarjev pri Francozih ter jim hoče prodati otek Rod, kakor lani Angležem Ciper. Sv. oče Leon XIII. so proglasili 33 novih škofov po vseh delih sveta, imenovali 4 nove kardinale, med temi je 1 Nemeec 2 Francoza in 1 Anglež. Po severni Nemčiji in na Danskem je snega toliko zapalo, da so celo železniški vlaki obtičali. Bismarku so se liberalci zopet izneverili, ogromna večina državnih poslancev mu je zavrgla novo postavo, po kateri bi se poslanci smeli kaznovati za besede spregovorjene v zbornici. Bismark je silno hud. Italijanski poslanci so 80 milijonov lir dovolili za nakup pušek, kanonov in za utvrdenje večih mest. Francozi izganjajo šolske sestre iz šol in jih nadomestujejo s freimavrevskimi učitelji, čeravno jih ti veliko več stanejo. Minister Marcere je moral odstopiti, ker je judu Rothschildu in to varšem pomagal ljudi odreti za več milijonov. Španjolci pripravljajo v Madridu za l. 1880 svetno razstavo, jednako tudi prebivalci Avstralije v Sidneyju. Afganistanski vladar Šir-Ali je res umrl in jegov sin Jakub-Khan mu je naslednik. Nedavno je ta upornike v Heratu krvavo potlačil pa tudi angleškega generala Bidulfa, ko se je ta od Girkinda pomikal nazaj v Kandahar, krepko napal in mu ubil 116 mož! Zulu Kafri v Afriki ne morejo naprej, ker je nastalo silno deževno vreme! V 4 tednih dobijo Angleži pomoči iz domovine.

Za poduk in kratek čas.

Iz Gračca do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

XII. O Maglaju se je govorilo, da je že davno razdjan zaradi divjega napada jegovih prebivalcev na naše konjike. Ali mesto še stoji, ali da tako rečem, ono čepi v kotu med hribovi Ozrine planine ob desnem Bosninem obrežju. Prebivalci, katerih bo okolo 5—600, so skoro sami mohamedanci, le nekaj je grško-iztočnih kristijanov, katoličanov, ali kakor se tudi sami imenujejo, latinov ne najdeš tu. Jeseni l. 1697. osvojil je mesto junaški princ Eugen in je nekoliko dni pred njim šotoril. Nekdanja tvrdnjava, stari grad je uže skoro ves razpadel. Le kaka 2 stolpa še stojita, v kterima so bili turški jetniki zaprti. Maglajska okolica je bila pri našem dohodu že popolnem opustošena. Široko polje žita pa kuruze bilo je pohojeno, popašeno od naših konj. Zemlja je bila le edno kopito in eden stopaj. Svoje vozove smo postavili na preteptan travnik tik Bosne, o kateri boji gredeč omenjeno, da zamore od Maglaja niže uže nositi kake lahke ladjice. Sami pa smo se spravili v zapuščene od suhega protja napravljene utice pod košatimi, senčnatimi drevesi, ktera so se šibila lepega sadja, kakti češpelj, jabolk, hrušek. Po kratkem odmoru napotim se po levem obrežju široke Bosne na kraj, od koder se lepo in razgovetno vidi preko vode vse mesto Maglaj. Takraj nahaja se le kakih 10 siromašnih hiš, pri kterih se je prva nesreča prigodila našim husarom. Tukaj poknila je prav za prav prva puška po naših vojakih. Pokazali so mi ono kočo — sedaj bolejnišnico — iz ktere oken in drugih lukanj se je najhujše streljalo na mimo jahajoče husare. Stene so bile vse zvotljene od težkih krogelj. Ne daleč od tod počiva za cestoj grof Korinsky, kteremu revežu so brezsrčni divjaki glavo odrezali. Na grobu mu stoji bel križek iz smrekovih hlodov. Kakor sem pozneje v Žepče zvedel, dala ga je rodovina izkopati, da se zagotovi, je li on pravi njeni sorodnik — in na preveliko žalost so zdravniki jegovo istinitost tudi za vsem dokazali. Bodi jegovemu trplju bosanska zemlja lahka, duši njegovej pa Vsemogočni milostljiv! V taboru sedela sta pod ovelim šotorom, od vojakov vestno varovanim, 2 odlična Maglajska turčina v poroštvo, da se mestjani ne bodo iz nova spuntali. Pušila sta iz neznano dolgih, pisanih čibukov in mimogredeče merila z jeznim, zaničljivim pogledom od nog do glave in od glave do nog. Vsak opoldan morala sta kaka druga 2 bogata velikaša za poroštvo v tabor priti in sicer je to tako dolgo trajalo, dokler nij bila globa 50.000 fl. plačana v kazen za breznačajni, nejunaški napad na naše husarje. Na obrežju takraj Bosne stražili so naši kakih 360 vjetih, sultanovih vojakov (nizam), ki so razumeli

le turški ali pa novo arabski jezik; jednako število teh močnih, žilavih, ponosnih korenjakov je bilo tudi onkraj Bosne v trdnjavi zapretilih. Tje nismo mogli, ker nij bilo mosta preko reke, ampak so se mogli le na ladjicah prevažati, oni, ki so hoteli v grad. Džamij ali turških bogomolnic zapazil sem 2, edno s prav čedno kuplo; nekdanj je bila rimo-katoliška cerkva, posvečena sv. Blažu, kakor so mi pravili oo. frančiškani v Zenici. Raz zvonika (munara) je turški hodža 5krat k molitvi vabil v tem času, ko smo se mi v Maglaju mudili. To enoglasno milo-resno kričanje mi je potem ves dan po nšesih zvonilo. Neki Brodčan, naš voznik, je znal dobro oponašati vsakega muezzina, kakor se tudi imenujejo ti čudni mohamedanski peveci, tako, da ga je moral poveljnik ostro posvariti, naj molči, ker tako brezpametno oponašanje sila razkači in hudo vžge za svojo vero prevnetega turčina. Na večer ob 1/2 9 pričeli so godci polka Jelačićevega v taboru vesele in okrogle svirati. To se neki vsakega dne zgodi, da bi se vojaki nekoliko razvedrili in razveseli ter leži pozabili ogromne težave in nadloge, ktere so morali prenašati med dnevom v hudej vročini. To so ti bili, brate čitatelj! krasni prizori taborski! V sredi godba, mozeg in kosti prešinjajoča, okoli na okrog ponočna kurišča, visoko v zrak plapolajoča, od kterih so odsevala v krasnih barvah lica okolo sedečih in stoječih mož. Na ednej strani šumeča Bosna in Maglajske hiše razsvitljene po večernih lučicah, na drugej gosta, daleč tje gori in doli razširjajoča se šuma. V tem kotu veselo petje in ukanje, v drugem komandiranje ponočnih straž. Nad tem zemeljskim dirindajem pa je mirno po jasnem nebu plavala bleda luna in je čuvala milo se leskeče zvezdice, kakor pastir svoje ovčice. Prekrasno veličastno podnebje je že drzovitej Bosni tako dopadalo, da ga je v vsej lepoti in krasoti zopet pokaževala iz svojega osrčja. — Ne dolgo po 9. uri odtrumpeta vojak večernico in kakor bi mignil, bilo je vse tiho in mirno po taboru. Kdor nij imel ponočne službe, podal se je k sladkemu počitku, v kterem so ga semtrtje le straže motile s svojim klicanjem in žvižganjem. Vselej zmagonosni spanec nas je že bil v globoki mir zazibal, ko nas na enkrat prebudijo in preplašijo močni strelji, ki so prihajali iz trdnjave na naša ušesa. V trenutku je bilo vse po koncu. Kdor je imel orožje, zgrabil je hlastno za-nj. Ukazalo se je celo bolenikom, da nabijejo puške in se postavijo k oknom svoje bolenišnice; vsaj rešitve tako nij pričakovati, ako pridejo Turkom v pest, bodi da že šteljajo, bodi, da mirno pričakujejo v postelji svoje osode. Nekteri so bili popolnem zbegani in zdivjani, ker se niso vsled prenaglega predramljenja dolgo sčajmati mogli. Zmešnjava je bila uže strahovita. Vendar je še bilo precej hitro vse pripravljeno za prav ljubeznjiv sprejem sovražnika, ako bi bil hotel v goste priti. Ali premislil si je. Spustil je samo par pušek v zrak, ter se na tibem

poslovil. Vendar noč nam je stratil popolnoma, ker se spati nij dalo, a tudi nij smelo. Sam ne znam, kako nam bi se bilo godilo pri slučaju jako silovitega napada. V taboru ste bili le 2 kompaniji pravih boriteljev. Ostali bi bili primorani, samo gledati, kako se stranki lasate. Nered bi bil nastal ogromen, ker je stalo za našim hrbtom kakih 2000 voznikov s živežem za odmaširano armado. Res! 15. avgusta na prelepi praznik Marijinega vnebovzvetja smo mnogo doživeli, pa vse — bodi večnemu Bogu čast in bvala — po sreči.
(Dalje prih.)

Smešničar 10. Neka žena je poprosila domačega gospoda učitelja, naj bi ujej pismo napisal do njenega moža, ki je daleč v nekem mestu služil. „Prav rad“, odvrne priljudni učitelj, „vendar prej mi morate še povedati, kaj mu naj pišem?“ Žena mu pa takoj v besedo sega rekoč: „ko bi jaz to vedela, koj mu naj pišete, bi mu uže bila sama pisala.“
J. Duh.

Razne stvari.

(*Kat. polit. društvo v Mariboru*) bo po velikej noči imelo občen zbor, kder se bo sklenolo, ali društvo še dalje obstaja ali pa se razdruži. Predsednik grof Brandis in podpredsednik dr. Gregorčič sta predsedništvo odložila in stopila iz odbora. (*Stekel pes*) je 25. febr. v Pobrežu in Ptuju več psov zgrizel in zbežal proti Turnišam, kder so ga ustrelili.

(*Dete zamorila*) je neka ogerska dekla v Veržeju ter ga v gnoj zakopala, da so ga svinje izrovale. Nečloveška mati!

(*Neusmiljeno*) kaznoval je celjske gimnazije ravnatelj g. Svoboda 38 dijakov, ker so slovanske pesmi v krčmi prepevali in uže prav židane volje tudi rusko carsko pesem poskusili, 5 najizvrstnijih je izgnanih z grdo opazko „zarad veleizdajstva“ ter so zgubili lepe štipendije, 33 pa je zaprtih. Tukaj bi kazalo, da bi se pritožilo pri višji šolski oblasti. Ali bi učiteljstvo celjske gimnazije tudi tako strogo postopalo, ako bi nemški dijaki zapeli kako prusačko pesem?!

(† *Adolf Ferk*) zdravnik pri sv. Križu na Murškem polju je 16. febr. umrl še le kakih 30 let star. Rajni je bil priljubljen mož, izvrsten zdravnik in priden Slovenec. Naj počiva v miru!

(*Ponarejeni desetaki*) se potepljejo po Slov. goricah. Tedaj pozor!

(*Umrlo je v Mahrenbergu*) sleduja 2 tedna 9 oseb, med temi 2 osepniciasti.

(*Krido napovedal*) je trgovec J. Darnhofer v Arvežu.

(*Nemško-magjarska ljubezen*). Nemški štajerski deželni odborniki so sklenoli magjarskemu pisatelju, ki bi se kot prošnik oglasil, dati v Slatini prosto stanovanje za 1 mesec, slatino